

ΕΞΕΤΑΣΤΕΑ ΥΛΗ ΓΙΑ ΤΙΣ ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΠΜΣ – 2017

Α. Για την εξέταση στη ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ

Θεματική εξέταση

- Κύρια φιλοσοφικά-επιστημολογικά παραδείγματα που επηρέασαν την εκπαιδευτική έρευνα: Θετικισμός, Φαινομενολογία και Κονστрукτιβισμός
- Η σχέση μεταξύ των ποσοτικών και των ποιοτικών μεθοδολογιών (ασυμβατότητα, αντίθεση και μείξη)
- Ποσοτικές μεθοδολογίες: Δημοσκόπηση και πείραμα
- Ποιοτικές μεθοδολογίες: Φαινομενολογία και συμμετοχική παρατήρηση.
- Μέθοδοι συλλογής ποσοτικών δεδομένων. Ερωτηματολόγια και κλίμακες μέτρησης
- Μέθοδοι συλλογής ποιοτικών δεδομένων: Συνεντεύξεις και προσωπικές καταγραφές
- Εγκυρότητα, ποιότητα και χρησιμότητα της ποιοτικής και της ποσοτικής έρευνας
- Σφάλματα, πλάνες και κρίσεις στην ποιοτική και ποσοτική έρευνα
- Γενικές γνώσεις περιγραφικής και επαγωγικής στατιστικής (χωρίς ασκήσεις και μαθηματικούς τύπους)

Ενδεικτική Βιβλιογραφία

- ❖ Cohen, L. F., Manion, L. & Morrison, K. (2008): *Μεθοδολογία εκπαιδευτικής έρευνας*, εκδ. Μεταίχμιο, Αθήνα.
- ❖ Creswell, J. W. (2011). *Η έρευνα στην εκπαίδευση: Σχεδιασμός, διεξαγωγή και αξιολόγηση της ποσοτικής και ποιοτικής έρευνας* (Επιμ. Χ. Τζορμπατζούδης). Αθήνα: Ίων.
- ❖ Καραγεώργος, Δ. (2001): *Στατιστική Περιγραφική και Επαγωγική*, εκδ. Σαββάλας, Αθήνα.
- ❖ Κυριαζή, Ν. (2002). *Η κοινωνιολογική έρευνα: κριτική επισκόπηση των μεθόδων κα των τεχνικών*. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.
- ❖ Robson C. (2007). *Η Έρευνα του Πραγματικού Κόσμου*, εκδ. Gutenberg, Αθήνα.

Β1. Για την κατεύθυνση ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΚΑΙ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ

Θεματική εξέταση

- Επιστημολογικά παραδείγματα για τη γνώση, τη μάθηση και τη διδασκαλία.
- Φιλοσοφικές βάσεις και θεωρίες Αναλυτικών Προγραμμάτων.
- Είδη, μορφές και μοντέλα σχεδιασμού των Αναλυτικών Προγραμμάτων.
- Δομικά Στοιχεία και Σχεδιασμός της Διδασκαλίας (σκοποί, στόχοι, μορφές, μοντέλα, μέσα, πορεία διδασκαλίας, διδακτικές ενέργειες, αξιολόγηση)
- Παράγοντες προσδιοριστικοί της διδασκαλίας: Αναλυτικό Πρόγραμμα και διδασκαλία, Μάθηση και Διδασκαλία, Προσωπική Θεωρία και Διδασκαλία

Ενδεικτική Βιβλιογραφία

- ❖ Βρεττός, Ι., Καψάλης, Α. (2009), *Αναλυτικά Προγράμματα*, Θεσσαλονίκη: Art of Text.
- ❖ Κασσωτάκης, Μ., Φλουρής, Γ. (2013). *Μάθηση και Διδασκαλία. Σύγχρονες απόψεις για τις διαδικασίες της μάθησης και της μεθοδολογίας της διδασκαλίας*, Αθήνα: Γρηγόρης.
- ❖ Μαρμαρινός, Ι. Γ. (2001). *Το Σχολικό Πρόγραμμα*, Αθήνα.
- ❖ Ματσαγγούρας, Η. (2013). *Θεωρία και Πράξη της Διδασκαλίας*, Αθήνα: Gutenberg.
- ❖ Νημά, Ε., Καψάλης, Α. (2002). *Σύγχρονη Διδακτική*, Εκδ. Πανεπιστημίου Μακεδονίας, Θεσσαλονίκη.
- ❖ Φλουρής, Γ. (2000). *Αναλυτικά Προγράμματα για μια νέα εποχή στην εκπαίδευση*, Γρηγόρης, Αθήνα.
- ❖ Φρυδάκη, Ε. (2009). *Η Διδασκαλία στην Τομή της Νεωτερικής και της Μετανεωτερικής Σκέψης*, Κριτική, Αθήνα.
- ❖ Χατζηγεωργίου, Ι. (1999). *Γνώθι το Curriculum*, Ατραπός, Αθήνα.
- ❖ Minder, M. (2007). *Λειτουργική Διδακτική: Στόχοι, στρατηγικές, αξιολόγηση*, (μετάφραση Φοίβος Αρβανίτης), Αθήνα: Πατάκης.

B2. Για την κατεύθυνση: ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

Θεματική εξέταση

- Βασικές ιδέες και έννοιες της εκπαιδευτικής αξιολόγησης (βαθμολόγηση, εξετάσεις, λογοδοσία, έλεγχος, αποτελεσματικότητα, επίδοση).
- Τα αντικείμενα, οι σκοποί τα είδη και τα χαρακτηριστικά της εκπαιδευτικής αξιολόγησης.
- Τεχνικές αξιολόγησης και μέτρησης της μαθητικής επίδοσης.
- Κοινωνιολογικές και παιδαγωγικές διαστάσεις των εξετάσεων και των βαθμών στο σχολείο.
- Μέθοδοι και προβληματισμοί σε σχέση με την αξιολόγηση του εκπαιδευτικού έργου στην Ελλάδα.
- Το ζήτημα της αξιολόγησης και της αυτοαξιολόγησης των σχολικών μονάδων στη χώρα μας.
- Οι διεθνείς μελέτες για την αξιολόγηση της μαθητικής επίδοσης στο πλαίσιο του PISA και η προβληματική τους.

Ενδεικτική Βιβλιογραφία

Βιβλία

- ❖ Δημητρόπουλος Ευστάθιος (1994). *Εκπαιδευτική αξιολόγηση. Μέρος πρώτο: Η αξιολόγηση της εκπαίδευσης και του εκπαιδευτικού έργου*. Αθήνα. Εκδόσεις Γρηγόρης.
- ❖ Δημητρόπουλος Ευστάθιος (1994). *Εκπαιδευτική αξιολόγηση. Μέρος δεύτερο: Η αξιολόγηση του μαθητή*. Αθήνα. Εκδόσεις Γρηγόρης.
- ❖ Κασσωτάκης Μ. (2013). *Η αξιολόγηση της επίδοσης των μαθητών*. Αθήνα: Γρηγόρης.
- ❖ Παπακωνσταντίνου Π. (2002). *Εκπαιδευτικό έργο και αξιολόγηση στο σχολείο. Κριτική ανάλυση – Υλικό στήριξης*. Αθήνα: Μεταίχμιο.

Περιοδικά

- ❖ Γραμματικόπουλος Β. (2006). Εκπαιδευτική αξιολόγηση: Μοντέλα αξιολόγησης εκπαιδευτικών προγραμμάτων. *Αναζητήσεις στη Φυσική Αγωγή & τον Αθλητισμό*, 4(2), 237 – 246 [διαθέσιμο στην ιστοσελίδα http://www.pe.uth.gr/hape/images/stories/emag/vol4_2/hape104.pdf].

Ηλεκτρονικές πηγές

- ❖ Έκθεση της Αρχής Διασφάλισης Ποιότητας στην Πρωτοβάθμια και Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση. Διαθέσιμη στην ιστοσελίδα <http://www.esos.gr/arhra/40546/mono-sto-esos-i-ekthesi-tis-adipde-gia-tin-axiologisi-ton-ekpraideytikon>
- ❖ Ιστοσελίδα του PISA για την Ελλάδα: <http://www.iep.edu.gr/pisa/>
- ❖ Ιστοσελίδα του Παρατηρητηρίου Αξιολόγησης του Εκπαιδευτικού Έργου (Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής): <http://aee.iep.edu.gr>

B3. Για την κατεύθυνση: ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΕΙΦΟΡΙΑ

Θεματική εξέταση

- Έννοια, αντικείμενο, σκοποί-στόχοι και αρχές της Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης
- Σύγχρονα περιβαλλοντικά προβλήματα και ζητήματα
- Η ενσωμάτωση και εφαρμογή της Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης στο σχολείο
- Διδακτικές μέθοδοι και τεχνικές στην Περιβαλλοντική Εκπαίδευση
- Ο ρόλος του εκπαιδευτικού στην Περιβαλλοντική Εκπαίδευση
- Από την Περιβαλλοντική Εκπαίδευση στην Εκπαίδευση για την Αειφόρο Ανάπτυξη

Ενδεικτική Βιβλιογραφία

- ❖ Γεωργόπουλος, Α. & Τσαλίκη, Ε. (1993). *Περιβαλλοντική Εκπαίδευση. Αρχές – Φιλοσοφία, Μεθοδολογία Παιχνίδια & Ασκήσεις*. Gutenberg - Γιώργος & Κώστας Δαρδανός, Αθήνα.
- ❖ Γεωργόπουλος, Α. (1996). *Γη, ένας μικρός και εύθραστος πλανήτης*. Gutenberg - Γιώργος & Κώστας Δαρδανός, Αθήνα.
- ❖ Δασκολιά, Μ. (2005). *Θεωρία και πράξη στην περιβαλλοντική εκπαίδευση. Οι προσωπικές θεωρίες των εκπαιδευτικών*. Μεταίχμιο, Αθήνα.
- ❖ Δημητρίου, Α. (2009). *Περιβαλλοντική Εκπαίδευση. Περιβάλλον, Αειφορία: Θεωρητικές και Παιδαγωγικές Προσεγγίσεις*. Επίκεντρο, Θεσσαλονίκη.
- ❖ Λιαράκου Γ. και Φλογαίτη Ε. (2007). *Από την Περιβαλλοντική Εκπαίδευση στην Εκπαίδευση για την Αειφόρο Ανάπτυξη, Προβληματισμοί, τάσεις και προτάσεις*. Νήσος, Αθήνα.
- ❖ Παπαδημητρίου, Β. (1998). *Περιβαλλοντική Εκπαίδευση και Σχολείο. Μια Διαχρονική Θεώρηση*. Τυπωθήτω – Γιώργος Δαρδανός, Αθήνα.
- ❖ Φλογαίτη, Ε. (2011). *Περιβαλλοντική Εκπαίδευση*. Πεδίο, Αθήνα (1998 - Ελληνικά Γράμματα, Αθήνα).
- ❖ Φλογαίτη, Ε. (2011). *Εκπαίδευση για το Περιβάλλον και την Αειφορία*. Πεδίο, Αθήνα (2006 - Ελληνικά Γράμματα, Αθήνα).

- ❖ Φλογαΐτη, Ε. και Δασκολιά, Μ. (2004). Περιβαλλοντική Εκπαίδευση: Σχεδιάζοντας ένα «αιεφόρο» μέλλον. Στο: Π. Α. Αγγελίδης και Γ. Γ. Μαυροειδής (επιμ.), *Εκπαιδευτικές Καινοτομίες για το Σχολείο του Μέλλοντος, Τόμος Β΄* (σσ. 281-302). Τυπωθήτω – Γιώργος Δαρδανός, Αθήνα.

B4. Για την κατεύθυνση: ΔΙΑΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Θεματική εξέταση

- Επιστημολογικές και μεθοδολογικές προσεγγίσεις του πολυπολιτισμικού φαινομένου των σύγχρονων κοινωνιών.
- Αρχές και στόχοι της διαπολιτισμικής εκπαίδευσης.
- Εξέλιξη της διαπολιτισμικής εκπαίδευσης στην Ελλάδα.
- Το φαινόμενο της μετανάστευσης / παλιννόστησης και η Διαπολιτισμική Εκπαίδευση.
- Εθνικό κράτος, παγκοσμιοποίηση και Διαπολιτισμική Εκπαίδευση.
- Εκπαιδευτική πολιτική της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη γλωσσική και πολιτισμική ετερότητα.
- Ένταξη και αποκλεισμός.
- Αναλυτικό Πρόγραμμα και Διδακτικές Προσεγγίσεις της Διαπολιτισμικής Εκπαίδευσης

Ενδεικτική Βιβλιογραφία

- ❖ Παρθένης Χρ. (2013): *Θεωρία και Πράξη: Μάκρο και Μικροπροσεγγίσεις της Διαπολιτισμικής Εκπαίδευσης υπό το πρίσμα Εφαρμοσμένων Εκπαιδευτικών Προγραμμάτων*, Αθήνα.
- ❖ Παρθένης Χρ. - Φραγκούλης Γ. (2015): *Η Διαπολιτισμική Εκπαίδευση απέναντι σε νέες προκλήσεις. Ρομά. Μια θεωρητική και εμπειρική προσέγγιση, Μεταίχμιο, Αθήνα.*
- ❖ Μάρκου, Γ. Π. (2010): *Εισαγωγή στη Διαπολιτισμική Εκπαίδευση: θέματα Διαπολιτισμικής, Μεταναστευτικής και Εκπαιδευτικής Πολιτικής*, τόμος II, Αθήνα.
- ❖ Μηλίγκου, Ευ. (2004): «*Η έννοια της Διαπολιτισμικής Διάστασης του Αναλυτικού Προγράμματος*», στο: Θ. Παπακωνσταντίνου & Αλ. Λαμπράκη-Παγανού (επιμέλεια) *Πρόγραμμα Σπουδών και Εκπαιδευτικό Έργο στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση, Πανεπιστήμιο Αθηνών.*
- ❖ Γκόβαρης Χ. (2013), *Διδασκαλία και Μάθηση στο Διαπολιτισμικό Σχολείο*, Gutenberg, Αθήνα.
- ❖ Γκότοβος, Α. (2002): *Εκπαίδευση και Ετερότητα: Ζητήματα Διαπολιτισμικής Παιδαγωγικής*, Μεταίχμιο, Αθήνα.
- ❖ Παπαστυλιανού, Α. (επ.) (2005): *Διαπολιτισμικές Διαδρομές Παλιννόστηση και Ψυχοκοινωνική Προσαρμογή*, Ελληνικά Γράμματα, Αθήνα.
- ❖ Δαμανάκης Μ. (2001): *Η Εκπαίδευση των Παλιννοστούντων και των Αλλοδαπών Μαθητών στην Ελλάδα*, εκδ. Gutenberg, Αθήνα.
- ❖ Επιστήμη και Κοινωνία (2007): «*Μετανάστες και Εκπαίδευση*», Εκδ. Σάκκουλα (τεύχος 17-18), Αθήνα.

B5. Για την κατεύθυνση ΨΗΦΙΑΚΕΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Θεματική εξέταση

- Μέθοδοι αξιοποίησης των Σύγχρονων Τεχνολογιών στη Διδασκαλία και τη Μάθηση.
- Είδη Εκπαιδευτικού Λογισμικού.
- Παιδαγωγική αξιοποίηση της Τεχνολογίας της Επικοινωνίας.
- Σύγχρονη Τεχνολογία και Εκπαιδευτικό Σύστημα.
- Σύγχρονη Τεχνολογία και ο ρόλος του Εκπαιδευτικού.

Ενδεικτική Βιβλιογραφία

- ❖ Κυνηγός, Χ., Δημαράκη, Β. (2002): *Νοητικά Εργαλεία και Πληροφοριακά Μέσα: Παιδαγωγική Αξιοποίηση της Σύγχρονης Τεχνολογίας για τη Μετεξέλιξη της Εκπαιδευτικής Πρακτικής*, Καστανιώτη, Αθήνα.
- ❖ Κυνηγός, Χ. (2007): *Το Μάθημα της Διερεύνησης. Παιδαγωγική αξιοποίηση της Σύγχρονης Τεχνολογίας για τη διδακτική των μαθηματικών: Από την Έρευνα στη Σχολική Τάξη*, Εκδόσεις Ελληνικά Γράμματα Α.Ε.
- ❖ Ράπτης, Α., & Ράπτη, Α. (2009). *Μάθηση και Διδασκαλία στην Εποχή της Πληροφορίας. Συνολική Προσέγγιση. Α΄ Τόμος*. Αθήνα: Αθήνα: Εκδ. Νέων Τεχνολογιών.
- ❖ Σταχτέας Χ. (2002): *Πληροφορική και Εκπαίδευση*, Τυπωθήτω – Γ. Δαρδανός, Αθήνα.
- ❖ Μικρόπουλος Τ. (2000): *Εκπαιδευτικό Λογισμικό, Κλειδί αριθμός*, Αθήνα.